

แก่นธรรม

เรื่องของการอธิบายธรรมวันนี้คือ แก่นธรรมที่พระพุทธเจ้าท่านไปศึกษาค้นคว้าได้
ตรัสรู้มาแล้วท่านก็นำเอามาตั้งเป็นศาสนา ที่พวกเราลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายสาวกทั้งหลายเนี่ย
ที่เข้าไม่ถึงแก่นธรรม ก็เลยไม่เข้าใจว่าแก่นธรรมแท้ ๆ นั้นคืออะไร ก็เลยมีเรื่องถกเถียงกัน
ว่า พระนิพพานนี้เป็นอัตตา หรือเป็นอนัตตา อย่างนี้เป็นต้นนะ เพราะยังงั้น แก่นแท้ของธรรมะ
เป้าหมายอันสูงสุดของพระพุทธศาสนา คือ พระนิพพาน อันนี้คือเป้าหมายของการปฏิบัติ ไม่ใช่
เป้าหมายของศาสนามีสองเป้าหมาย เป้าหมายของศาสนาคือการปฏิบัติ พระพุทธเจ้าต้อง
การให้เราทุกคนในโลก ประชาชนประชากรในโลกทุกคนได้รับเอาวิชาปฏิบัติ คือ วิปัสสนากรรม-
ฐาน ไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลกับตัวเอง เกิดสติเกิดปัญญา เป็นการพัฒนา คือพัฒนาสติ พัฒนา
ปัญญา พัฒนาร่างกาย พัฒนาจิตใจ ให้ทั่วถึงกันทุกมุมโลก แล้วสังคมโลกก็จะได้รับความร่มเย็น
เป็นสุข ส่วนการปฏิบัติก็มีผลลุลอยได้ ที่จะสูงขึ้นไปถึงสวรรค์ถึงนิพพาน เพราะอย่างงั้นคนก็
เลยเข้าใจกันว่า พระพุทธเจ้านี้คิดจะให้ทุกคนไปนิพพานจริง ๆ แต่ไม่ใช่เพราะ นิพพาน นี้เป็น
ผลลุลอยได้พิเศษที่นักปฏิบัติอยากได้สูงสุดนะ อ้อ... ที่นี้คำว่านิพพาน ไม่ได้เป็นชื่อของสถานที่
ไม่ได้เป็นชื่อของวัตถุ เป็นชื่อของสภาวะจิต สภาวะธรรมที่เข้าถึง หมายความว่าจิตที่เข้าถึง
สภาวะธรรมตรงนั้นเรียกว่า นิพพาน นิพพานนี้แปลว่า หยุด แปลว่า เย็น แปลว่า ดับ เพราะ
อย่างงั้น นิพพานนี้จะต้องได้รับ เมื่อเรายังมีชีวิตอยู่ ไม่ใช่รอเอาตายโน่น แล้วไปถึงเมือง
นิพพาน คนคิดว่านิพพานนี้เป็นเมือง ๆ หนึ่ง เป็นสถานที่หนึ่ง เป็นที่อยู่อาศัย อันนี้เข้าใจผิด
เพราะว่า นิพพานนี้ไม่ได้เป็นชื่อของสถานที่ ไม่ได้เป็นชื่อของบ้านเมือง เป็นชื่อของสภาวะจิต
ที่เข้าถึงสภาวะธรรมตรงนั้น เช่นจิตเข้าถึงธรรมแล้ว จิตก็จะหยุดทะเยอทะยาน เมื่อจิต
หยุดทะเยอทะยาน จิตหยุดความเป็น ความมีแล้ว ก็จะเย็นเรียกว่านิพพาน อ้อ... ที่นี้สภาวะจิต
ตัวนี้ที่เราเรียกว่า วิญญาณ หรือ จิต นี้ เมื่อคนเข้าถึงนิพพานแล้วเย็น เข้าถึงคุณธรรมที่เรียกว่า
แล้วเนี่ย เวลาที่หมดอายุขัย จิตตัวนี้ก็จะเข้าสู่ ปรินิพพาน เป็นที่สุดของที่สุดของธรรม คำว่าธรรม
นี้คือธรรมธาตุ ธรรมธาตุที่บริสุทธิ์ คือ ธาตุที่เป็นกลาง ๆ ไม่มีคำว่าเป็นเป็นเป็น เป็น ไม่มีจำนวน
ไม่มีปริมาณ ไม่กินเนื้อที่ ไม่มีการมา ไม่มีการไป ไม่มีการตั้งอยู่ อันนี้คือ ธรรมธาตุ คือ ธาตุที่
บริสุทธิ์ ในภาษาธรรมเรียกว่า อสังขตธรรม อสังขตธรรม แปลว่า ธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ธรรมชาติ
ที่ไม่ถูกปรุงแต่ง แต่ธรรมชาติก็มี 2 ระดับ นะ ระดับรองลงมาจากนั้น เป็น สังขตธรรม สังขต-
ธรรม คือ ธรรมที่มีกิเลสตัณหาเข้าไปปนเปื้อนแล้ว อันนี้เมื่อก่อน มีก้อน มีจำนวนขึ้นมา มีสีสรรขึ้นมา
เรียกอีกชื่อหนึ่งว่า โลภียธรรม นะ ส่วนธรรมธาตุที่ไม่ถูกปรุงแต่งที่เป็นอสังขตธรรม นั้นเรียกว่า
โลกุตตรธรรม ธรรมะที่ไม่อิงอาศัยโลก ธรรมะที่พ้นจากวงจรของโลก คำว่าพ้นจากโลกนี้หมายถึง
ว่า พ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด พ้นจากการปรุงแต่ง พ้นจากการเปลี่ยนแปลง อันนี้เป็น อสังขต-
ธรรม ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการเวียนว่ายตายเกิด ไม่มีคำว่ามา ไม่มีคำว่าไป ไม่มีคำว่า

ตั้งอยู่ ไม่มีปริมาณ ไม่กินเนื้อที่ อันนั้นเป็น อสังขตธรรม เป็น ธรรมชาติที่สูงสุด แล้วธรรมชาติที่
มีการเปลี่ยนแปลง ที่มีการปรุงแต่ง แล้วนั้นก็มาจากธรรมชาติที่ไม่มีการปรุงแต่งนั้นแหละ แต่มาถูกปรุง
แต่งมาถูกยึดด้วยกิเลสตัณหาที่เลยมีรูปแบบมีตัวมีตนขึ้นมา มีจำนวนขึ้นมา ที่พระพุทธเจ้าเรียกว่า
84,000 พระธรรมขันธ์

การที่เราับจำนวนได้ ก็เพราะว่ามีถูกปรุงแต่ง..... มีกิเลสตัณหาเข้าไป
ปรุงแต่งแล้ว อา... เพราะเหตุเพราะปัจจัย เหตุและปัจจัยก็คือ กิเลสและตัณหา คือเครื่องปรุง-
แต่งนั้นแหละ ที่ธรรมชาติเหล่านี้จะถูกปรุงแต่งไปต่าง ๆ นานา นะ เป็นรูปเป็นรูปขึ้นมา เป็น
ธรรมกับธรรมขึ้นมา ทั้งหมดก็นับเป็นจำนวนก็มี 84,000 พระธรรมขันธ์ ถ้าจะนับรวมกลุ่มเฉพาะ
กลุ่มที่ใกล้เคียงกัน หรือว่า มาเข้ากลุ่มกันได้ เอามารวมกันเป็นกลุ่ม ๆ มารวมได้ 10,000 กลุ่ม
ที่พระพุทธเจ้า เรียกว่า ทมิณโลกธาตุ อา ที่นี้ธรรมชาติที่ถูกปรุงแต่ง ที่ว่า สังขตธรรมเนี่ย
ก็มาแบ่งเป็น 2 ระบบ อีก เรียกว่าเป็น 2 สภาวะ สภาวะที่มีรูปร่าง กับ สภาวะที่ไม่มีรูปร่าง
จะเวียนกันอยู่อย่างนี้ จากสภาวะที่มีรูปร่างจะไปสู่สภาวะที่ไม่มีรูปร่าง จากสภาวะที่ไม่มีรูปร่าง
จะไปสู่สภาวะที่มีรูปร่าง อันนี้ เราเรียกว่า การเวียนว่ายตายเกิด ความจริงไม่ได้ตาย ไม่ได้
เกิด เป็นการเปลี่ยน ภพ เปลี่ยนชาติ เปลี่ยนภาวะ นะ คือภาวะที่มีรูปร่างก็อย่างที่เราเห็นกัน
นี้แหละ เกิด เราเรียกว่า เกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นสัตว์ เป็นคน เป็นโง่เป็นเข็ญขึ้นมา มีรูปร่างขึ้น
มาให้เราเห็นอันนี้เรียกว่า รูปภพ ในภาษาธรรม เรียกว่า รูปภพ ที่นี้ อายที่เราเรียกว่า ตาย
อันนี้เปลี่ยนไปเป็นสภาวะที่ไม่มีรูปร่าง สภาวะที่ไม่มีรูปร่างทางภาษาธรรม เรียกว่า อรูปภพ
อรูปภพ คือ ภาวะที่ไม่มีรูปร่าง ธรรมชาติอันนี้จะเวียนว่ายตายเกิด เพราะอย่างนั้นการเวียนว่าย
ตายเกิดนี้จะต้องมีการชำระกิเลสตัณหา เพราะว่ากิเลสตัณหาเป็นเครื่องปรุงแต่ง เป็นตัวปรุง-
แต่งเป็นเครื่องยึดติดให้เราเวียนว่ายตายเกิดอีก พระพุทธเจ้าว่าเป็นเผ็ด เป็นยางเหนียว กิเลส
ตัณหาเป็นยางเหนียว วิทยานเป็นเผ็ด กรรมเป็นเผ็ดที่ พันนา เพราะอย่างนั้นที่เราปฏิบัติธรรม
อันนี้ เรามาชำระ ชำระกิเลสตัณหา แต่การชำระกิเลสตัณหาที่เราไม่เข้าใจ ต่างคนก็ต่างที่
จะมาชำระ ต่างคนก็ตั้งใจที่จะมาให้มันหมดกิเลสตัณหา ก็เอากิเลสตัณหาให้มันผูกพันเข้าไปอีกนะ
เพราะว่าตัณหาไม่ได้มีตัณหาเดียว มีภวตัณหา ราคะตัณหา วิภวตัณหา บางคนก็มาถือถอด ถอดโน้น
ถอดนี้ ไม่กินโน้นไม่กินนี้ ไม่ทำโน้นไม่ทำนี้ ไม่เอาโน้นไม่เอานี้ อันนั้นก็หมดจาก ภวตัณหา ก็มา
เป็น วิภวตัณหา ความอยากเป็นก็เป็น ภวตัณหา ความหลงมีวเมออยู่ในสภาวะนั้น ๆ ก็เป็น
ภวตัณหา เพราะอย่างนั้นเราจะไม่มีวันออกจากกิเลสตัณหาได้ เพราะเราไม่เข้าใจนะ การชำระ
กิเลสตัณหา คือเราไม่ได้ชำระ คือมันจะเป็นไปเองโดยปริยายของมันโดยอัตโนมัติของมัน
หน้าที่ของเราคือมาทำสมาธิจิต มาฝึกจิตให้เป็นสมาธิ ฝึกจิตให้มีความหนักแน่น เมื่อจิตมีความ
หนักแน่น มีสมาธิแล้ว จิตก็จะชำระตัวเอง โดยจะถอนออกจากความกำหนัดยึดติดทั้งหลาย จะเป็น
ไปเองโดยอัตโนมัติ ไม่จำเป็นที่เราจะไปตั้งหน้าตั้งตาละอัน โถ้น ละอันนี้ อดอันนี้ อดอันนี้ อดอันนี้
ยังเป็น วิภวตัณหา ไปใหญ่ ยิ่งเป็นทุกข์ไปใหญ่ ทุกข์เพราะอะไร ทุกข์เพราะการเห็น ทุกข์เพราะ

การตื่นนอน อยากจะหนี ทุกข์เพราะไปแสวงหาสิ่งที่เราต้องการ เพราะอย่างงั้นที่เรามาปฏิบัติ
 กันเนี่ย มาปฏิบัติเพื่อชำระโดยการไม่เอา ไม่มี ไม่ได้ เพราะอย่างงั้นคำที่ถามว่า
 ปฏิบัติแล้วได้อะไร ปฏิบัติแล้วเห็นอะไร ปฏิบัติแล้วมีอะไร อย่างนี้เป็นเกเลสทั้งหมด คือปฏิบัติเพื่อ
 จะเอา ปฏิบัติเพื่อจะได้ ปฏิบัติเพื่อจะวิเศษ เพื่อจะบริสุทธิ์ นี่เป็นเกเลส เรามาปฏิบัตินี้ ปฏิบัติเพื่อ
 ให้จิตเป็นสมาธิ ฝึกจิตให้เป็นสมาธิ ฝึกจิตให้มีความหนักแน่น แล้วบารมี คุณสมบัติก็จะเกิดขึ้นเอง
 โดยอัตโนมัติ โดยที่เราไม่ได้ละ หมายถึงความว่าของที่เรเคยกิน เคยเคี้ยว ก็จะรู้สึกว่าจะไม่มัน
 ไม่หลงมัวเมา มักเจ็ดชืดไปเอง อย่างเช่น การเที่ยวเตร่ การหลงเพลิดเพลิน เราก็จะไม่หลง
 เพลิดเพลิน เราไปเที่ยว เราก็จะไม่สนุกสนานเหมือนเดิม เพราะอะไรเกิดขึ้น อันนี้เพราะสภาวะ-
 จิตของเราได้รับ ภูมิธรรม แล้วจะไม่เกิดความมัวเมาหลงแล้วนั้น มันชำระไปแล้ว ทีนี้เมื่อเรา
 ฝึกไป ฝึกไป ใช้เวลาฝึกไป ฝึกไป เนี่ย มันจะละได้เอง..... มันจะเบาบางไปเอง
 เมื่อมันหยุด มันหมดเมื่อไหร่ มันก็จะหยุดเอง นั่นคือเข้าถึงนิพพาน จิตมันหยุดเอง หยุดความ
 ทะเยอทะยาน หยุดความอยากทั้งหลายลงนะ นั่นคือถึง นิพพาน เรียกว่า เข้าสู่ กระแสของ
 พระนิพพาน ก็จะไหลไปตาม กระแสพระนิพพาน เมื่อเราหมดอายุขัยลง จิตตัวนี้จะเข้าสู่
 ปรีนิพพาน คือจะ ไปสู่ โลกุตตรธรรม เพราะฉะนั้น นิพพานเนี่ย จะเรียกว่าเข้าถึง โลกุตตรธรรม
 ทั้งหมดก็ยังไม่... ก็ยังไม่ถึง เพราะเราต้องเสวยกรรม เราต้องเสวยกับกรรมที่เราสร้าง
 ไว้ เช่น อายุขัยของเรา ร่างกายของเรา เชื้อชาติของเรา ที่เราเกิดมาแล้ว เรารับกรรม
 เกิดมาเมื่อกรรมส่งผลมาเกิด ทีนี้เมื่อไม่หมด เราก็ยังหยุดไม่ได้เนี่ย ยังมีร่างกาย ยังมี... คือ
 ธรรมชาตินี้ไม่ปรุงแต่งแล้ว คือ หยุดแล้ว หยุดการปรุงแต่งแล้ว นั่นเรียกว่าเข้าถึงอสังขตธรรม
 เข้าถึงอสังขตธรรมแต่ว่าตัวยัง ยังมีอายุขัย ยังมีชีวิตอยู่ อยู่ในโลกอยู่ จำเป็นต้องเลี้ยงชีวิตอยู่
 ในโลกอยู่ ยังเป็น โลกียธรรม อยู่ครึ่งตัวนะ ทางฝ่ายกาย แต่ฝ่ายจิตนะไปแล้วนะ ทีนี้ถ้าฝ่าย
 กายหมดอายุขัยลง จิตก็จะเข้าสู่ปรีนิพพาน คือไปถึง โลกุตตรธรรม นะ อันนี้แหละเราไม่เข้าใจ
 เราก็เลยไปคิดมั่วไปหมด พระนิพพาน เนี่ยเป็นเมือง ๆ หนึ่ง นะ เรียกว่า เมืองนิพพาน หรือ
 ว่า พระนิพพาน เนี่ยเป็นสถานที่ สถานที่หนึ่ง อันนี้เพราะเราไม่เข้าใจนี้แหละจึงมุงมัวง เราจึง
 ทะเยอทะยาน เราจึงขี้แย่ง เพราะฉะนั้น การปฏิบัติของเรา ถ้าเป็นอย่างงี้ มันก็ไม่ใช่ทาง...
 มันก็เกิดกิเลสตัณหา มานอกนุณ กิเลสตัณหา ของตัวเอง นะ จริง ๆ เราต้อง ทำสภาวะจิตของ
 เราให้หยุดทุกสิ่งทุกอย่างได้เนี่ย หยุดการปรุงแต่ง หยุดความทะเยอทะยาน หยุดความอยากทั้งหมด
 เมื่อหยุดแล้วเย็นแล้ว เรียกว่า เราเข้าถึง นิพพาน ทั้ง ๆ ที่ เรามีชีวิตอยู่นี้แหละ นิพพาน เป็น
 ชื่อของ สภาวะจิต สภาวะธรรม สภาวะจิตที่เข้าถึงธรรม ฉะนั้น ไม่ใช่เป็นชื่อของ สถานที่
 ไม่ใช่เป็นชื่อของ เมือง ให้เราเข้าใจ ถ้าเราไม่เข้าใจนี้เราจะคลำหาทางไม่พบ ยิ่งไปมันยิ่งยุ่ง
 ยิ่งไปมันยิ่งมืด ยิ่งไปมันยิ่งทุกข์ ทุกข์เพราะการตื่นนอนนี้ ทุกข์เพราะการไปทะเยอทะยาน แสวงหา
 จะออกจากทุกข์ ไม่ได้เลย ถ้าเราหยุดเมื่อไหร่ เราก็จะหมดทุกข์เมื่อไหร่ นั่นคือนิพพาน ส่วน
 ปรีนิพพาน มันจะเป็นเองโดยอัตโนมัติ โดยปริยาย ที่จิตเราหยุดแล้ว เมื่อจิตหยุดแล้ว ก็ไม่....

ไปตามกระแสของโลก กระแสของความเวียนว่ายตายเกิด เพราะว่าไม่มีกิเลสตัณหาเป็นตัว
 ประดังแล้ว ไป ... ไปสู่ อสังขตธรรม ธรรมชาติที่ไม่ถูกประดังแต่ง ที่เราต้องเวียนว่ายตายเกิด
 เนี่ย เรายังอยู่ใน กระแสของ สังขตธรรม ธรรมที่มีกิเลสตัณหาประดังแต่งนะ เพราะว่าทุกวันนี้ใน
 ใจเราในความคิดอ่าน ในความรู้สึกของเราเนี่ย เราทำอย่างนี้ เราต้องได้อย่างนี้ เราทำเท่านี้
 เราต้องได้เท่านี้ เราทำอย่างนี้ ต้องเป็นอย่างนี้ อันนี้เป็นกระแสของโลกทั้งนั้น ไม่ใช่กระแสธรรม
 นะ กระแสธรรมคือ ทำเพื่อไม่มี ทำเพื่อไม่เป็น ทำเพื่อไม่เอา ทำเพื่อไม่ได้ ทำเพื่อหยุด นั่นคือ
 กระแสธรรม นั่นยิ่งหยุด ยิ่งใกล้ ยิ่งไปยิ่งไกล นะ ถ้าเราไปคิดว่าจะชำระกิเลสตัณหาอันนั้นก็มอง
 เป็นกิเลส อันนี้ก็มองเป็นที่ตัวเองชอบใจ ก็ว่าไม่ใช่กิเลส ถ้าที่ตัวเองไม่ชอบใจ ว่าเป็นกิเลส ก็
 เลยไปอดโน่น อดเนี่ย ไปทำโน่น ทำเนี่ย ยิ่งพอกพูนกิเลสให้แก้ตัวเอง ตัณหาตัวนั้นคือ วิวาทตัณหา
 นะ วิวาทตัณหาอันนี้แหละที่เราไม่เข้าใจ พระพุทธเจ้าตรัสว่า เราเข้าใจว่าพระพุทธเจ้าเป็น
 วิวาทตัณหา ทุกคนเข้าใจอย่างนี้หมด เข้าใจว่า พระพุทธเจ้าหนีสังขม หนีตัณหา หนีความวุ่นวาย
 คำว่าหนี นี้คือ วิวาทตัณหา เป็นตัณหาที่หนีแก้ด้วย เพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้าไม่มีตัณหาเหล่านั้นนะ
 พระพุทธเจ้าไม่ได้หนี พระพุทธเจ้า ไม่ได้เบื่อ แต่พระพุทธเจ้าเห็นคนทั้งหลายในโลกนี้เป็นทุกข์
 ที่ทำต้องเสียสละเวลานั้น ทำต้องเสียสละเพื่อผู้อื่น ไม่ได้เพื่อเอาตัวเองรอด ไม่ได้เอาตัวเอง
 ถึงนิพพาน ไม่ได้เพื่อเอาตัวเองหลุดพ้น แต่มันหลุดพ้นเอง นะ ทำเพื่อผู้อื่น ทำเพื่อโปรดสัตว์
 เพื่อจะเอาวิชาที่ทำคนเข้านั้น เพื่อไปถ่ายทอด ธรรมะด้วยกัน ถ่ายทอดวิชา เพราะวิชาอันนี้เอา
 ไปใช้กับชีวิตของชาวโลกได้ เป็นวิชาที่ทำให้คุณภาพชีวิตของชาวโลกดีขึ้น เช่นว่า คนมีสติดี คนมี
 ปัญญาดี คนมีไหวพริบปฏิภาณดี คนมีร่างกายแข็งแรง คนมีจิตใจหนักแน่นอันนี้เป็นคนที่มีคุณภาพ
 คนประเภทนี้อยู่ในชุมชนไหนชุมชนนั้นก็เจริญ จะอยู่ในประเทศไทย ประเทศไทยนั้นก็เจริญ เพราะ
 ฉะนั้น ทำนต้องการให้ทุกคน ถ้าเป็นไปได้มาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดคุณภาพของชีวิตที่ดี เอาไปใช้กับ
 ชีวิต ไม่ใช่เอามาทิ้งหลับหลับตาอย่างเดียว ไม่ได้เอาไปใช้ที่ไหน ให้ชีวิตมันรุ่งโรจน์
 คนเดียว อย่างนี้ไม่ถูกต้อง การที่เรามาฝึกหมายความว่า มาฝึกจิตให้เป็นสมาธินะ แล้วเราฝึก
 เป็นแล้วเราก็เอาไปซ่อม ฝึกซ่อม ซ่อมให้มันเกิดความชำนาญ ซ่อมให้มันเกิดความเคยชิน
 แล้วความเคยชิน ความชำนาญ มันจะเป็นคุณสมบัติ ประจำตัวเรา ถ้าเราไปจับงาน จับการ
 อะไร เราไปตั้งใจทำอะไร ใจมันก็จะจดจ่อ หรือว่าจะเกาะอยู่ในการงานนั้น ๆ โดยไม่ซัดส่าย
 ไปทางอื่น ผลงานก็จะออกมาเป็นรูปแบบที่ละเอียด เช่น เราเขียนหนังสือเนี่ย ถ้าเรามีสมาธิ
 เขียนหนังสือ เราก็จะเขียนหนังสือได้ข้อความดี ได้ใจความดี ได้เนื้อหาดี ถ้าเราไม่มีสมาธิเขียน
 หนังสือ เขียนหนังสือออกมาแล้วมันก็จะ เป็นข้อความกะท่อนกะแท่น ไม่ปะติดปะต่ออย่างนี้
 เป็นต้น ที่นี้เราไม่ได้ฝึกไม่ได้ซ่อม มันก็จะตั้งเองไม่ได้ เหมือนนักกีฬาที่ไม่ได้ฝึกกีฬานั้นแหละ
 พอถึงเวลาที่จะไปแข่ง ก็จะไปแข่งเลยไม่ได้นะ มันทำไม่เป็น ที่เรามาทำนี้ เรามาฝึก เรามา
 ฝึกจิต มาอบรมจิต เพื่อให้จิตเกิดความเคยชิน เพื่อให้จิตตั้งมั่น นะ เราฝึกให้อยู่กับที่ เวลาที่
 มันวอกแวกไป มันวอกแวกไป เราก็ตั้ง ตั้งกลับมา แวบไป เราก็ตั้งกลับมา ฝึกให้มัน เชื่องลง ๆ

จนมักอยู่กับที่ไต่เป็นระยะ ๆ ต่อไป มักก็จะมัก เมื่อเราไปจับการจับงานอะไร จิตก็จะตั้งมั่น
 แน่วแน่ อยู่กับการงานนั้นๆ เช่น เราขับรถเนี่ย จิตก็จะแน่วแน่อยู่กับการขับรถ จิตไม่ซัดส่ายออก
 ไปข้างนอก ที่ถ้าคนไม่ได้ฝึกสมาธิเนี่ย จิตมันซัดส่าย มักเป็นธรรมชาติของจิตที่ต้องซัดส่าย
 เวลาขณะขับรถไป ขับรถไป ขับไป ขับไป เพลินไป คิดถึงบ้าน คิดถึงเพื่อน คิดถึงเรื่องโน้นเรื่อง
 นี้ เวลาเกิดว่ามีอุบัติเหตุ เกิดขึ้นกระทบหันหันมา เอาไม่ทันแล้ว เพราะจิตมันผลอยอย่างนี้ เป็นต้น
 เราเรียกว่า ชาติสติ นะ มันผลล เพราะจิตมันซัดส่าย จิตมันไม่ได้ตั้งมั่นแน่วแน่อยู่กับการงาน
 อันนี้แหละ ผลที่เราจะเอาไปใช้กับชีวิตประจำวัน เราก็ไม่รู้ว่าจะเอาอะไรไปใช้นะ ครั้นเราจะ
 เอาไปทิ้งหลับตา กับชีวิตประจำวัน มักก็ใช้ไม่ได้ มักไม่ได้ทำการงานอะไรนะ ที่เราเอาไปไม่ได้
 หมายความว่าเราเอาไป หมายถึงว่ามันติดไป มันเคยชิน นะ เมื่อเรามาฝึกจิตให้เป็นสมาธิ
 เมื่อจิตมันเป็นสมาธิ มันจะเกิดการเคยชิน เมื่อเราไปจับงานไหนๆ มันก็จะตั้งมั่นแน่วแน่อยู่กับการ
 งานนั้น ไม่ซัดส่ายไปทางอื่น ผลงานก็จะออกมาดี เวลาเราคิดอะไร เราก็จะคิดได้รอบคอบ
 แนบเนียน ไม่มีช่องโหว่ เวลาเราทำอะไร ก็จะละเอียดนะ ยิ่งงานฝีมืออย่างนี้ ยิ่งต้องใช้
 สมาธิมาก ที่สมาธิเนี่ย เราจะไปทำเอาที่เดียวมันไม่ได้ เราต้องใช้เวลาฝึกเหมือนการกีฬา
 เหมือนกัน เหมือนฝึกกีฬาที่แหละ มีแต่ฝึก(การฝึกหมายถึงการเรียนรู้วิถีปฏิบัติ) ไม่มีการซ่อม
 (การซ่อมหมายถึงการเรียนรู้แล้วนำไปปฏิบัติเป็นประจำ) เนี่ย ใช้ได้ไหม ใช้ไม่ได้หรอก ไม่มี
 ความชำนาญ ไม่มีควมชำนาญชำนาญ ไม่เคลวคล่องนะ เพราะอย่างนั้น การมาฝึก การมาปฏิบัติ-
 ธรรม นี้นมาฝึกจิต เมื่อเราฝึกเป็นแล้ว เราทำเป็นแล้ว อาจารย์สอนให้เราทำเป็นทุกคนแล้ว
 เราก็ต้องเอาไปซ้อม ซ้อมอยู่เสมอ ทุกวัน ๆ ๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้เกิดความ
 คล่องตัว ที่นี้เวลาเราจับการงานอะไร เนี่ย เราไม่จำเป็นต้องไปตั้งพรอก ไม่จำเป็นต้องไป
 ตั้งจิต ให้เป็นสมาธิ มันเป็นความเคยชินของมันเอง เพราะเราฝึกมาแล้ว พอเราจับงานปุ๊บ
 จิตก็จะอยู่แน่วแน่ ตั้งมั่นอยู่กับการงานนั้น ๆ การงานนั้น ๆ ออกมาก็จะมีผลดี อย่างนี้เป็นต้น
 อันนี้คือการเอาธรรมะ ไปใช้กับชีวิตประจำวันนะ เราลองนิสฺสุจฺน์ ได้ว่าระหว่างที่เรามีสมาธิ
 เราเรียนหนังสือแล้ว ระยะเวลาไหน ช่วงไหนที่เราไม่มีสมาธิ เราเรียนหนังสือ เราก็จะรู้เอง
 สมาธิมีประโยชน์ อย่งไร นะ อ่านหนังสือก็เหมือนกัน ถ้าเรามีสมาธิ อ่านหนังสือก็รู้เรื่อง
 รู้ข้อความดี ละเอียดละออดี ดีความหมายได้ดี เข้าใจ แต่ครั้นเราไม่มีสมาธิแล้ว ไปอ่านหนังสือ
 มีแต่ความอ้าคาญไม่รู้เรื่องเลย นะ อันนี้แหละสมาธิเป็นประโยชน์ ที่ธรรมทั้งหลายที่เรามา
 ทุ่มเถียงกันเนี่ย มันเป็นไปโดยธรรมชาติ มันเป็นสภาวะของธรรมชาติ ธรรมชาติของจิต ของ
 วิญญาณ ของชีวิต ของคนเราที่เกิดมา สัตว์ คน ทั้งหลายเนี่ย มาจากสิ่งเดียวกันคือ อสังขต-
 ธรรม คือ ธรรมที่เป็นใหญ่ ธรรมะที่เป็นธรรมบริสุทธิ์ เป็น บรมธรรม ธรรมที่ไม่ถูกปรุงแต่ง
 ที่มาจากธรรมที่ไม่ถูกปรุงแต่งนั้นนะ เมื่อลดระดับลงมาอีกระดับหนึ่งเนี่ย จะเป็นธรรมชาติ
 ที่ถูกปรุงแต่ง ธรรมชาติที่ถูกปรุงแต่งนี้ ก็จะเกิดเป็นไปตามเหตุ ตามปัจจัย ถ้าเหตุเป็นยัง ใจ
 ก็เป็นอย่างนั้น อย่างเช่นเรา เป็นมนุษย์ นี้แหละ เราก็จะรักษาระดับความเป็นมนุษย์ได้ เราก็

จะอยู่ในภุมิของมนุษย์ไปตลอด เรียกว่า คีล คีลคือธรรมชาติ คีลคือปกติ ถ้าเรารักษาความเป็นปกติของมนุษย์ได้ คือรักษาคีล 5 ให้บริสุทธิ์ รักษาระดับจิตให้เป็นมนุษย์ เราก็จะเวียนว่ายตายเกิดอยู่กับเป็นมนุษย์ ที่ส่วนมากคนทั้งหลาย รักษาระดับธรรมชาติของตนเองไม่ได้ ก็จะมีจิตตกไปเป็นเดรัจฉาน เป็นอสุรกาย เป็นเปรต เป็นนรกไปนะ เรียกว่า อบายภูมิ 4 อบายภูมิ 4 คือเป็น สัตว์นี่ก็ได้แก่ มีความเห็นแก่ตัวจัดนะ มีความเห็นแก่ตัวจัด อย่างเช่นเรามาปฏิบัติธรรม เมื่อเรามีความเห็นแก่ตัวเราก็จะเอาแต่คุณธรรมให้สูงส่ง แต่อยากจะเป็นผู้วิเศษ อยากหลุดพ้นไปคนเดียว อันนี้แหละ เราไม่รู้ว่ามีเราตกไปเป็นสัตว์ เดรัจฉานแล้ว ไม่ได้ขึ้นสูงไปหรอกนะ เพราะเราเห็นแก่ตัว นะ เราจะเอาตัวรอดคนเดียว นี่ภูมิเราตกไปเป็นสัตว์เดรัจฉาน เมื่อตกไปเป็นสัตว์เดรัจฉานอีกรอบหนึ่ง ที่เราหมุนไปก็จะหมุน ไปสู่สัตว์เดรัจฉาน ก็จะได้รูปมาเป็นสัตว์เดรัจฉาน เมื่อไปสู่รูป คือไม่มีรูปร่างแล้ว ก็จะไปรวม เป็น สังขตธรรม คือธรรมชาติที่ถูกปรุงแต่ง ที่เมื่อ เมื่อเวียน ไปถึงรูปภพ คือได้รูป ก็จะ ได้รูปเป็นสัตว์ เพราะคุณธรรมขนาดนั้น โลกธาตุขนาดนั้น อ่า... ที่ถ้าเรามีความทะยานอยาก เอาแต่กอบโกยไม่เข้าใจว่าใครจะยากจะจน ใครจะขาดจะแคลน ขอให้ดูได้ตัวอย่างเดียว ขอให้ดูมีมาก ๆ เข้าไว้ ไม่รู้จักพอด้วย เอาเท่าไร ก็ไม่พอ อันนี้ภูมิของเราเป็นเปรต นะ อีก อีกรอบหนึ่งเราก็จะไปเป็นเปรต ที่ถ้าเรามีความอาฆาตมาดร้ายผู้อื่น มีพยาบาท คิดจะทำให้ ผู้อื่น ได้รับความเสียหาย ได้รับความเดือดร้อน อันนี้ภูมิเราตกไปเป็นสัตว์นรก เป็นสัตว์นรก ก็จะ ไปเวียนว่ายตายเกิด อยู่ในนรก (ไม่ใช่เมืองนรกอย่างที่เข้าใจกัน แต่เป็นสภาวะจิตระดับนั้น ๆ) ไม่ได้กลับมาเป็นมนุษย์ อ่า... ที่ถ้าเรามีความหวาดผวานั้น วิภวตัณหา ตัวนี้เป็นอสุรกาย กลัวว่าจะไปตกนรก กลัวว่าจะไปไม่ได้ดี กลัวว่าจะไม่ได้ อันนั้นจะผิด อันนี้จะดี โดยความหลง โดยวิชา ครองงำ โดยความเข้าใจผิด หวาดผวา ไปหมด นะ มีความหวาดผวา มีความสะตงกลัว มีความตกใจ มีความกังวล อันนี้จะ เป็น อสุรกาย นะ นี่แหละ อบายภูมิ 4 จะมาเกิดตรงนี้ ตรงที่เป็นมนุษย์ ที่มีชีวิตอยู่นี้แหละ เรารู้เลยว่าเราจะไปเกิดที่ไหน เนี่ย ที่ถ้าเรารักษาระดับธรรมชาติของเราให้อยู่คงที่รักษาคีล 5 ให้บริสุทธิ์ มีจิต อ่า... มีจิตโอบอ้อมอารีย์ มีความกว้างขวาง มีจิตที่บริสุทธิ์ อันนี้เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เวียนมาเกิดเป็นมนุษย์ และถ้าสูงกว่านั้นไป เช่น เรามีความละอายต่อบาป มีความเกรงกลัวต่อบาป ไม่ว่าในที่ลับในที่แจ้ง เราทำความชั่วไม่เป็น มักเกิดความละอายแก่ใจไม่กล้าทำชั่ว อันนี้เราขึ้นไปสู่ ภูมิเทวดา นะ ถ้าไปอีกรอบหนึ่ง เราก็จะไปเป็นเทวดา และถ้าสูงกว่านั้น เรามีเมตตา รู้สึกมีความรัก ความสงสาร ผู้อื่น และมีความกรุณาช่วยเหลือผู้อื่น อยู่ตลอด เมื่อมีโอกาส และมีมุทิตา เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข เมื่อเห็นคนอื่นได้ดี เราก็พลอยดีใจด้วย มีความอุเบกขา คือความเฉยต่อความเดือดร้อนทั้งหลาย ที่เราช่วยไม่ได้ทั้งตัวเราทั้งสังคม เมื่อความเดือดร้อนมาถึงเราก็ไม่ทุกข์ เมื่อความเย็นมาถึงเราก็ไม่ตีใจไปตามความเย็นนั้น ๆ อันนี้ อันนี้แหละ เป็นพรหม นะ ไปเป็นพรหม สูงขึ้นไปนะ นี่แหละ พรหมวิหาร 4 เกิดคุณธรรมของพรหม มีเมตตา มีความกรุณา มีมุทิตา มีอุเบกขา อันนี้เป็น

พรหม นี่แหละ อ่า... ชาติที่เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เป็นทางเลือกกว่าเราจะเลือกไปทางไหน เช่น พระพุทธเจ้าว่า ธรรมทั้งหลายเกิดจากเหตุ เกิดจากปัจจัย ตรงนี้เราอยากจะไปเกิดตรงไหน เราก็สร้างเหตุตรงนั้น เพราะเรารู้แล้ว เหตุที่ทำให้เป็นมนุษย์ ต้องเป็นอย่างนี้ เหตุที่ทำให้เป็นอสุรกายเป็นอย่างนี้ เหตุที่ทำให้เป็นเปรต เป็นอย่างนี้ เหตุที่ทำให้สูงขึ้นไป เป็นเทวดา เป็นอย่างนี้ เหตุที่จะทำให้เป็นพรหม เป็นอย่างนี้ เมื่อเรารู้เหตุรู้ปัจจัยแล้ว เราก็ทำเหตุทำปัจจัยให้เกิด ทำคุณธรรมให้ถึงตรงนั้น แล้วเราก็จะไปเกิดตรงนั้น ไม่ต้อง ไปอ้อนวอน ไม่ต้อง ไปขอใครช่วยนะ ไม่ต้อง ไปขอเทวดาน้ำดินขอใครมาช่วยหรอก เรานั่นแหละ ช่วยเราเองนะ เราสร้างเอง เราทำเอง นี่แหละ อัตตาหิ อัตตโนนาโถ ฉะนั้นแล เป็นที่พึ่งของตนไม่ต้องไปพึ่งคนอื่นหรอกนะ บางทีคนอื่นยังเอาตัวไม่รอด อ่า... เราต้องพึ่งตัวเรานั่นแหละ สร้างเหตุที่ดี สร้างเหตุที่ถูกต้องนะ เพราะอย่างนั้น พระพุทธเจ้าสั่งว่าถ้าจะทำให้ทำที่เหตุ ถ้าจะดับก็ให้ดับที่เหตุ จะดับที่เหตุ ก็อย่างไร คือถ้าเราไม่อยากเป็นสัตว์นรก เราก็อย่าไปมุ่งร้าย หมายชั่วร้าย ไม่ไปอาฆาตใคร ไม่ต้องไปพยาบาทใคร ไม่อิจฉาริษยาใคร เราก็ไม่ไปเรกเราก็ไม่เป็นสัตว์นรก ทีนี้ถ้าเราไม่อยากเป็นสัตว์เดรัจฉาน ก็ดับที่เหตุ คือ ไม่เห็นแก่ตัว นะ ไม่มีความเห็นแก่ตัว ถ้าเราไม่อยากเป็นเปรต เราก็หยุดความทะเยอทะยาน หยุดความโลภ แล้วเราก็จะไม่เป็นเปรต นั่นแหละ เราดับที่เหตุ นะ เช่น พระพุทธเจ้า สอน นะ พระกัศสสิ ไปนิมิตบาตร พระสารีบุตรไปเจอพระอัสสสิ นำเปลือกไม้ นำศรัทธา ก็ไปถามว่า...ท่าน มาจากไหน ...เรามาจากสำนักของพระโคตม... พระโคตมก็เป็นใคร... เป็นพระพุทธเจ้า... พระพุทธเจ้าท่านสอนเรื่องอะไร... โอ.. อันนี้เราบอกไม่ได้ เรามวยใหม่ (ท่านถ่อมตัว) เรายังไม่รู้ธรรมมากมาย... ขอให้บอกให้ข้าพเจ้าสักคำสองคำก็พอ พอเป็นทาน... เออ พระพุทธเจ้า ท่านสอนว่า ธรรมทั้งหลายเกิดจากเหตุ ถ้าจะให้เกิดก็ทำเหตุให้เกิด ถ้าจะดับก็ดับที่เหตุ เท่านั้น พระสารีบุตร ผู้มีปัญญา ก็ได้ดวงตาเห็นธรรม นะ อ่า.. อันนี้แหละ ธรรมทั้งหลายเกิดจากเหตุ เกิดจากปัจจัย ถ้าเราอยากเป็นเทวดา ไม่ต้อง ไปอ้อนวอน ไม่ต้อง ไปขว้างสรวง ไม่ต้อง ไปขอใคร สร้างเหตุของเราให้เป็นเทวดา คือมีความละอายต่อบาป มีความเกรงกลัวต่อบาป นะ แล้วรักษาภูมิของมนุษย์ แล้วก็ทำอันนี้เพิ่มเข้าไป ไม่ทำความชั่วแม้กระทั่งในที่ลับ ทั้งที่ลับและที่แจ้งก็ไม่ทำ นะ อันนี้เป็นเทวดา ภูมิของเราก็เกิดเป็นเทวดา อันนี้แหละหมายความว่า เราทั้งหลายมาจากสิ่งที่ไม่มี แล้วจะกลับไปสู่สิ่งที่ไม่มีให้ได้ ไม่มีตัวตน ไม่มีรูปแบบ ไม่มีปริมาณ ไม่กินเนื้อที่ เป็น ธรรมธาตุ ที่บริสุทธิ์ นะ เป็น ธรรมธาตุ ที่บริสุทธิ์ นะ เรียกว่า อสังขตธรรม ธรรมที่ไม่ถูกปรุงแต่ง เป็นระดับของ โลกุตตรธรรม นั่นแหละ ถ้าเราทำไปทำไป ธาตุความบริสุทธิ์ของเรามากขึ้นๆ ก็จะหลุดไปเอง โดยที่เราไม่ต้องไปตั้งใจหลุด โดยที่เราไม่ต้องไปตั้งใจแสวง ไม่ต้องไปตั้งใจเอา นะ ขอให้เราทำเพื่อไม่เอา ถ้าเราไม่เอา ถ้าเราหยุดได้เท่าไร ความบริสุทธิ์ของเรา ก็จะเกิดขึ้นได้มากเท่านั้น เหมือนกับเราเทน้ำออกจากแก้ว ถ้าเราเทน้ำออกมากเท่าไร ความว่างก็จะเกิดขึ้นมากเท่านั้น อากาศก็จะไหลเข้าสู่

แก้วมากชั้นเท่านั้น อันนี้คือ ธรรมะ อ่า..น้ำนี้เปรียบไปเหมือนเกิลส์ ดัฒนา ถ้าเราชำระความ
ไม่ยอมไม่เป็นไม่มี ได้มากเท่าไร เราก็จะได้ภูมิธรรมสูงขึ้นเท่านั้น อ่า..นี่แหละการปฏิบัติ
ที่ถูกต้อง นะ ที่เรามาปฏิบัติ มาฝึกกันนี้ ให้เข้าใจว่าเรามาฝึกซ้อม มาฝึกจิต นะ ฝึกให้จิตเป็น
สมาธิ นะ เพื่อเอาไปใช้กับชีวิตประจำวัน อ้ายความจางคลายจากความกำหนัด มันจะเกิดขึ้น
โดยปริยาย มันจะเกิดขึ้นโดยปริยาย โดยที่เราไม่ต้องไปตั้งใจก็ได้ ยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่น
การดูทีวี เนี่ย แต่ก่อนเมื่อเราไม่ได้ปฏิบัติ เนี่ย เราดูเรื่องอะไร...โอ..สนุกसान..มัน...
ยิ่งดูชกมวย ยิ่งดู อ้าย.. การแข่งกีฬา ยิ่งมัน แอ้...บางทีก็ โห... ออกไม่ออกมือ ออกท่า
ออกทางไปด้วย แต่เดี๋ยวนี้เรารู้จักฝึก ๆ ฝึกไม่เกิดความมักเอะไร ไม่เกิดสนุกसानอะไร...
แอ้...อันนี้เอะไรเกิดขึ้น คือ ความจางคลายความกำหนัด มันเกิดขึ้น มันไม่เกิดความกำหนัด
เมื่อมัน ไม่เกิดความกำหนัดยินดี มันก็จะถอยมา ๆ ละไป ๆ เอง อันนี้แหละ อันนี้คือ คุณธรรม
มันจะซึมเข้าไปเอง เพียงแต่มาฝึกให้จิตมันหนักแน่น นะ ฝึกให้สมาธิให้จิตมันเกิดความ
เคยชิน เป็นสมาธิ แรก ๆ มันก็อยู่ได้ช่วงหนึ่ง เมื่อใหม่ ๆ ก็อยู่ได้แค่ 2-3 นาที หรือ
นาทีเดียว แล้วมันก็จะ แวบ ไป แล้วเราดิ่งมาใหม่ นาน ๆ ไป มันก็จะอยู่ได้ประมาณสัก
5 นาที แวบ ไป เราดิ่งมาใหม่ นาน ๆ ไป อยู่ได้ถึง 10 นาที แวบไป ดิ่งมาใหม่ หมั่นทำ
ไปผลที่สุดมันก็ตั้งมั่น เราจะเอาไว้อยู่ตรงไหนก็อยู่ตรงนั้น ที่ใจความเคยชิน นี่แหละที่เรา
ไปใช้กับการงาน เพราะการงานทุกอย่างเราต้องอาศัย สมาธิ เมื่อเราลงมือทำงานอะไร
บิ๊บนะ จิตมันก็จะ เป็นสมาธิแน่นอยู่กับการทำงานนั้น ไม่ซัดส่ายไปที่อื่น ผลงานก็ออกมาดี
แหละ อันนี้คือการฝึก ไม่ใช่ว่าพอมาฝึกแล้วก็ตั้งหน้าตั้งตามองหาว่าจะได้อะไร จะเป็นอะไร
มีคุณธรรมพิเศษแค่ไหน อย่างงี้แล้วก็มาส่ายหัว ฮ่า...ไม่ได้อะไรเลย (หัวเราะ) มันจะ
ได้อะไร มันก็ได้สมาธิมันแหละ ฝึกจิตให้เป็นสมาธิก็ได้สมาธิมันแหละนะ แล้วขณะที่เราฝึก
จิตเนี่ย ขณะที่เราฝึกทำสมาธิอยู่นี้ ผลพลอยได้มันมี อ่า..มันมี เป็นการพัฒนา มันเป็นการ
พัฒนาไปในตัว คือ พัฒนาศติ พัฒนาปัญญา พัฒนาร่างกาย พัฒนาศีลใจ มันพัฒนาไปในตัว
เหมือนกับเราฝึกกีฬานั้นแหละ เราฝึกกีฬาเราได้อะไร เราได้ความชำนาญชำนาญ ได้ความ
คล่องตัวในการเล่นกีฬา นะ แต่ผลพลอยได้อีกอย่างหนึ่งคือ เราได้ออกกำลังกาย ร่างกาย
เราจะแข็งแรงขึ้นอย่างนี้ เป็นต้น นะ ก็ฝึกกีฬาเนี่ย ฝึกซ้อมบ่อย ๆ นอกจากจะ
ได้ความคล่องตัว ได้ความชำนาญแล้ว ยังได้กำลัง พละกำลังดี นะ ร่างกายแข็งแรง
บึกบึน แนะ อ่า..มันได้ทั้ง 2 ทาง นะ อันนี้ก็เหมือนกัน นอกจากว่าจิตเราให้เป็นสมาธิแล้ว
เรายังได้การพัฒนา ได้การภาวนา เนี่ย คือการนั่งกรรมฐาน คือการฝึกจิต นะ เพราะ
อย่างงั้นไม่ต้องมาตั้งหน้าว่า พอเห็นภาพนิมิต เกิดขึ้นบิ๊บนะ เอ้อ..อันนี้วิเศษแค่ไหน ดีแค่ไหน
อยู่ใพระตบไทย ฮ่า...อย่างนี้ไม่ได้อะไรเลย ไม่รู้ความหมาย นะ การเห็นหรือการไม่เห็น
สภาวะธรรม นั้นเนี่ย มันไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรมากมายหรอก เพียงแต่เอามาเป็นเครื่อง
สังนัษฐาน เท่านั้น เป็นเครื่องสังนัษฐานของอาจารย์เท่านั้น นะ พอฝึกปฏิบัติแล้วมาว่าเกิด

การเห็นภาพนิมิต นะ เกิดสภาวะธรรมอย่าง ไฉน อย่างนี้ ขึ้นมา อาจารย์ก็สังนนิษฐานว่า ปฏิบัติไปถึงตรงนั้น อย่างนี้เป็นต้น เท่านั้นแหละเอามาประกอบการสังนนิษฐานเท่านั้น ไม่ใช่ ว่าเป็นแล้วเห็นของวิเศษ ก็จะได้วิเศษ เห็นของไม่ดีก็จะได้ไม่ดี ... ไม่ใช่อย่างนั้น... คือว่าเห็นก็สักแต่ว่าเห็นนั่นแหละ บางคนไม่เห็นเลย แต่ว่ามีสภาวะอื่นขึ้นมาแทน เพราะว่า แต่ละ ระดับญาณเนี่ย มันมีสภาวะหลายอย่าง บางคนไม่เกิดการเห็น แต่อาจารย์ก็ตัดสินถูก เพราะว่าสภาวะอื่นขึ้นมาให้สังนนิษฐานได้ อ่า.. สังนนิษฐานว่า อ้อ อันนี้ปฏิบัติอยู่ในญาณ 2 แล้ว อันนี้ปฏิบัติอยู่ในญาณ 3 แล้วนั่นแหละ อย่างนี้แหละ อันนี้เป็นข้อสังนนิษฐาน เฉย ๆ ที่เรากล่าวว่าเห็นอะไรใหม่ อ่า..อย่างนี้เริ่มต้น นะ มีสภาวะอย่างไร เจ็บตรงไหน ปวดตรงไหน นี่เป็นข้อสังนนิษฐานทั้งนั้น บางคนเข้าใจว่า โอ..ถ้าเราไม่ปวดนี้ เราดีกว่าเพื่อน บางคนก็ว่าถ้าเราปวดเราคงไม่ได้อะไรนะ อย่างนี้ อันนี้ไม่ใช่เป็นข้อสังนนิษฐานว่าเรากำลัง ปฏิบัติไปถึงไหน ตรงไหน เกิดสภาวะตรงนั้นมันอยู่ตรงไหน มันไปถึงตรงนั้นเดินทางปลายทาง กลางทาง อย่างนี้ เป็นต้น เป็นข้อสังนนิษฐาน เหมือนเรากล่าวอาการคนไข้ คนไข้ก็เหมือนกัน ถ้าเรากล่าวอาการตรงนี้ ถ้ามันไม่เกิดตรงนี้ เราก็ไปถามอีกอาการหนึ่ง แน่ะ ที่มันจะส่อให้ รู้ว่าข้างในนั้น อะไรผิดปกติอย่างเช่น เรากล่าวว่าท้องอืดไหม บางคนไม่เข้าใจนะ ท้องไม่อืด บอกว่าถ่ายดีไหมอย่างนี้หนา ปวดท้องข้างไหน ถ้าเขาไม่เป็นก็ปวดหัวข้างไหน แน่ะ มี เวียนหัวข้างไหน มีอาเจียร บ้างไหม บางคนไม่ปวดท้องแต่ไปปวดหัว ก็เป็นกระเพาะอาหาร นั่นแหละ อันเดียวกัน แน่ะ นี่ก็สังนนิษฐาน นะ เพราะฉะนั้นการเห็นหรือไม่เห็นก็ไม่สำคัญนะ คนเราไม่เหมือนกัน บางคนก็มีจิตที่ปรุ้งแต่ง่าย บางคนก็มีจิตที่ปรุ้งแต่งยาก บางคนก็มีอุปาทาน มาก บางคนก็ไม่มีอุปาทาน อย่างนี้ อันนี้แหละ ไม่ใช่ว่าจะมีเมื่อง ๆ หนึ่ง หรือจะมีแดน ๆ หนึ่ง ที่ให้เราทะเยอทะยานเข้าไปถึงอย่างนี้แหละ ถ้าเราปฏิบัติอย่างนี้ เราปฏิบัติด้วยความทะเยอทะยาน ปฏิบัติด้วยความอยากแล้ว ไม่ได้มาชำระกิเลสตัณหา มาพอกพูนกิเลส ตัณหา มีทั้งวิภวตัณหา มีทั้งภวตัณหา วิภวตัณหาคือรังเกียจชาติเกิดของตนเอง นะ จิงรังเกียจ สังคมของตนเอง รังเกียจระบบของตนเอง แน่ะ ไปทะเยอทะยานเอาระบบไหนก็ไม่รู้ไป ทะเยอทะยานเอาเมือง ไทหนักก็ไม่รู้ มีหรือ ไม่มีก็ไม่รู้อันนี้ยังพอกพูนกิเลสตัณหา เพราะอย่างนี้ การปฏิบัติต้องเข้าใจถึงจะบรรลุถึงธรรมได้ง่าย ถ้าไม่เข้าใจแล้วจะยิ่งหนัก แบบยิ่งลึกเข้าไปเพราะฉะนั้น พระพุทธเจ้า ที่ไปโปรดองคूसีมัลอย่างนี้ ท่านว่าเราหยุดแล้ว ท่านนั่นแหละ ยังไม่หยุด เพราะองคूसีมัล ยังต้องการเป็นผู้วิเศษ องคूसีมัลยังต้องการขึ้นสวรรค์ การที่ ไปเที่ยวฆ่าคน ก็จะขึ้นสวรรค์ อ่า..อันนี้แหละ อันนี้ก็ไม่เข้าใจความบริสุทธิ์ ความวิเศษ นะ จะเกิดขึ้นเพราะไม่เอา เพราะไม่มี ไม่ใช่จะเกิดเพราะเราไปแสวงหา เราไม่เอาอะไร ไม่ต้องคิดถึงมัน อนาคตสิ่งที่ยังมาไม่ถึงก็ไม่ต้องคิดถึงมัน อดีตสิ่งที่แล้วมาก็ไม่ต้องคิดถึงมัน ให้รู้แต่ปัจจุบันนี้ ให้จิตมันเกาะติดอยู่กับลมหายใจเข้าออก ให้จิตมันเกาะติดอยู่กับหน้าท้อง ที่มันพอง - ยุบ เนี่ย ฝึกให้มันติดกับเป็นที่ ๆ อันนี้มันก็จะเกิดความเคยชิน เวลาเราได้รับ

การงานอะไร จิตก็จะไปเกาะติดอยู่ตรงนั้น ตั้งมั่นอยู่ตรงนั้น ทำให้ผลงานออกมาดี ทำให้ผลงานออกมาเรียบร้อย อย่างงี้เป็นต้น นะ อันนี้แหละ คือ แก่นธรรม อันนี้คือ บรมธรรม ธรรมสูงสุด นะ เออ...ถ้ามีคนถามว่าไปฝึกกรรมฐานไปเรียนกรรมฐาน ไปนั่งกรรมฐาน ไปเรียนสมาธิแล้วได้อะไร เราตอบง่าย ๆ ว่า ได้สมาธิ ไปฝึกสมาธิก็ได้สมาธินั่นแหละ มักก็เท่านั้นแหละ เพราะว่าสมาธินี้ไปทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาเล่าเรียน ไม่ว่าจะเป็นการค้าขาย ไม่ว่าจะ เป็นบรรพชาวัณห์ ต้องอาศัยสมาธิทั้งหมด นะ อาศัยสมาธิทั้งหมด การขับรถก็ต้องอาศัย สมาธิ สมาธิมีความสำคัญ ร่องลงมาจาก ลมหายใจ เป็นที่ส่งจากลมหายใจ ที่เราจะขาดไม่ได้นะ แต่ลมหายใจขาดนี้ตาย สมาธิขาดไปก็ไม่ตาย แต่ว่าเสียหาย นะ ถ้าขาดสมาธิเสียหาย แต่ไม่ถึงกับตาย เพราะอย่างงั้น มักเป็นเรื่องลมหายใจ

*** จบ แก่นธรรม สวัสดิ์ ***